Startsein nieuw onderzoek in Zegveld

L. Pelser (afdeling Voorlichting PR)

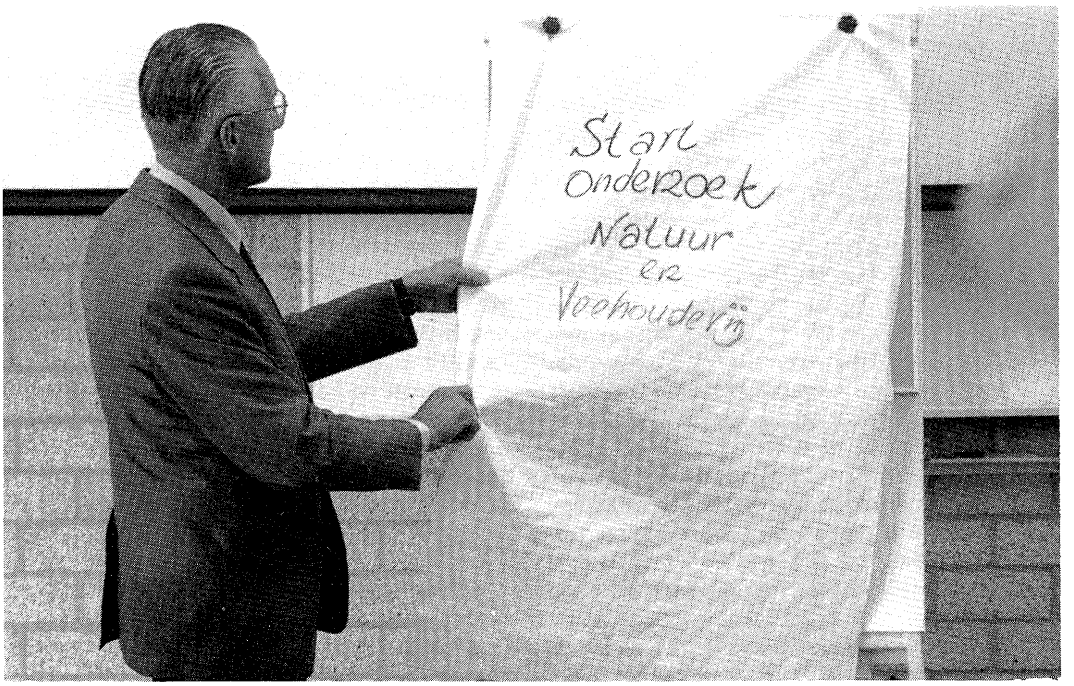
Op 13 september vond op Regionaal Onderzoekcentrum Zegveld een aantal feestelijke aktiviteiten plaats. 's Ochtends werd het veertig jarig bestaan van het ROC gevierd, en werd aansluitend het startsein gegeven voor het nieuwe onderzoek Natuur en Veehouderij. 's Middags en op 14 september waren er vervolgens de open dagen onder het motto Natuur'lijk Veehouden.

40 jaar Zegveld

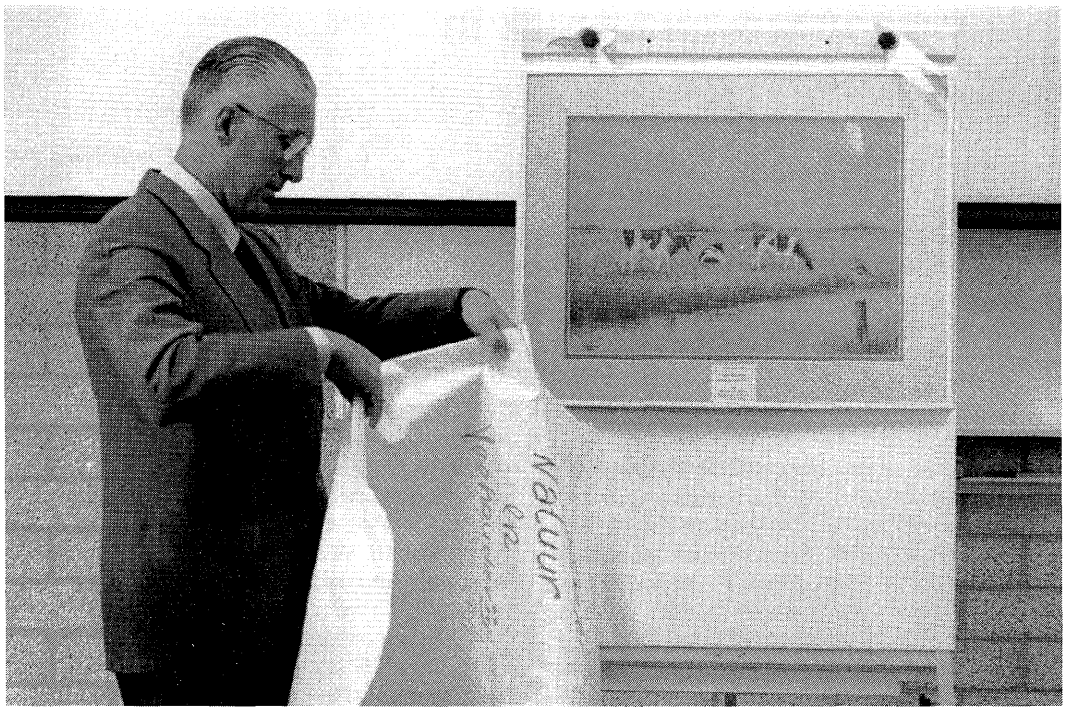
Het regionaal onderzoekcentrum Zegveld is in 1950 opgericht door de drie standsorganisaties uit Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht voor het uitvoeren van onderzoek voor de veenweidegebieden. Waren er aanvankelijk veel op zichzelf staande proeven op de proefboerderij, zoals op het gebied van de ,,hooibouw", het zelfkazen, en zelfs de varkenshouderij, in de loop der jaren ontwikkelde het onderzoek zich meer in de richting van onderzoek in bedrijfsverband.

Van *Zegveld* is een aantal markante ontwikkelingen te melden. In het kader van de ruilverkaveling werd de proefboerderij in 1965 verplaatst naar de Oude Meije. Daar is gedurende 10 jaar een omvangrijk onderzoek uitgevoerd naar diepe ontwatering. Zegveld is waarschijnlijk ook de enige proefboerderij ter wereld op veengrond. Daarom heeft veel onderzoek daar dan ook raakvlakken mee. In 1978 werd de grupstal verbouwd tot een moderne ligboxenstal.

In 1975 is Zegveld als eerste bedrijf in West-Europa met koude kalveropfok begonnen. Hierbij zijn de kalveren gehuisvest in een ruimte waarvan één zijde ongeveer voor de helft in open verbinding met de buitenlucht staat. In 1987 is een ge-

De start van het onderzoek Natuur en Veehouderij door de heer G. van der Lely, directeur-generaal voor de Landbouw en Voedselvoorziening werd gegeven met . . . . .

. . . . . *de onthulling van een schilderij.*

heel nieuwe open-frontstal voor de koude kalveropfok gebouwd. Vanuit binnen- en buitenland is er voor dit onderzoek veel belangstelling.

In de voorbije jaren is in Zegveld een ware facelift uitgevoerd.

1983: Technisch Informatiecentrum (TIC). Een TIC is een instructieruimte met complete melkwinningsapparatuur. Een belangrijke doelstelling is het testen van meetapparatuur van melkmachines met behulp van deze moederapparatuur.

1986: Milieumeetstation. Als onderdeel van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit heeft het RIVM (Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne) op de proefboerderij een zogenoemd meetstation geplaatst.

1987: Mestsilo's, kalverstal. De mestproblematiek geeft aan de veehouderij op veengrasland voor zowel opslag als aanwending bijzondere aspekten. Naast een verkorting van de uitrijperioden op veengrond veroorzaakt de geringe draagkracht zijn eigen problemen. De bouw van de grote mestsilo's geeft de zekerheid van verantwoorde, zij het zeer kostbare opslag.

1988: Ontvangstruimte. De ontvangstruimte, die het laatst is bijgebouwd, heeft niet alleen de horizon van Zegveld beïnvloed, maar ook de gelegenheid bezoekers te ontvangen en te informeren over tal van zaken over het veenweidegebied een betere plaats gegeven. Getuige hiervan moge zijn het groot aantal bezoekers, zo'n *7000* per jaar.

Startsein Natuur en Veehouderij

Zegveld ligt in het Groene Hart van Nederland, een gebied met ruim 6,5 miljoen inwoners en ca. 9000 veehouders. In de veenweidegebieden zullen de gebruiksomstandigheden nooit optimaal zijn. Daarmee zal bij het onderzoek rekening gehouden moeten worden. Natuur, milieu en zodekwaliteit waren punten die uitbreiding van het grondareaal nodig maakten. Eind 1989 heeft ROC Zegveld *10* ha kunnen aankopen voor onderzoek op het gebied van Natuur en Veehouderij. Er is echter besloten het gehele bedrijf van 60 ha te gebruiken om te onderzoeken hoe natuur, landschap en milieu het best bevorderd kunnen worden. Daarbij zijn werkbaarheid en economische levensvatbaarheid van de te onderzoeken bedrijfssystemen een belangrijk uitgangspunt.

Daarnaast stelt de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland nog 10 ha beschikbaar op pachtbasis.

De invulling van het onderzoek vindt plaats door

Ongeveer 200 genodigden waren aanwezig bij de feestelijke activiteiten op ROC Zegveld.

een werkgroep van medewerkers van Natuurmonumenten, het RIN (Rijksinstituut voor Natuurbeheer), de drie provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, het Proefstation voor de Rundveehouderij, Schapenhouderij en Paardenhouderij (PR), en het ROC zelf. Het plan voorziet – in het kort – in twee bedrijven. Het ene bedrijf (40 ha) krijgt een hoog slootwaterpeil. Er wordt geprobeerd de effecten van natuur en landschap binnen de bedrijfsvoering zoveel mogelijk te bevorderen Het andere bedrijf (30 ha) bestaat uit twee delen. Eén deel (20 ha) krijgt een laag slootpeil voor een landbouw zonder beperkingen in de bedrijfsvoering. Het deel van 10 ha krijgt een hoog slootwaterpeil waarin de veehouderij als „relatienotagebied met gebruiksbeperkingen" wordt uitgevoerd. Daarnaast zal zoveel mogelijk getracht worden op beide bedrijven de mineralenverliezen zo klein mogelijk te maken.

Op 73 september heeft de directeur-generaal voor de Landbouw en Voedselvoorziening, de heer G. van der Lely, namens de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij het startsein gegeven voor dit onderzoek,